

Sak 7 - Regjeringens fiskeripolitikk

Årsmøtet gjorde følgende vedtak:

«Årsmøtet i Fiskebåt tar innledningen til fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss til orientering.

1. Oppfølging av Kvotemeldingen

Fiskebåt beklager at Stortingets vedtak i behandlingen av begge kvotemeldingene innebar et brudd med næringens langsiktige kvotefordelingsvedtak og viktige forutsetninger for strukturpolitikken. Kvotefordelingen av nordøstarktisk torsk hadde ligget fast i over 25 år, og endringen har økt usikkerheten og redusert investeringsviljen i næringen. Fiskebåt konstaterer samtidig at kvoteforliket som ble landet i Stortinget i tilknytning til den siste kvotemeldingen har et bredt politisk flertall bak seg, og at det er grunn til å forvente at vedtaket vil stå seg over tid.

Fiskebåt er positiv til at Stortinget vedtok at alle skadelidende fartøygrupper skal prioriteres ved fordeling av frigjorte tredjelandskvoter, og legger til grunn at fiskerimyndighetene følger opp Stortingets forutsetninger i kvoteforliket. Landsmøtet i Norges Fiskarlag stadfestet i fjor høst at dette innebærer å bruke frigjorte tredjelandskvoter til å bringe fordelingen nærmest mulig Landsmøtevedtaket om kvotefordelingen av nordøstarktisk torsk. Fiskebåt beklager at Nærings- og fiskeridepartementet fravek dette i fjorårets fordeling av frigjorte tredjelandskvoter, og forventer at Stortingets vedtak respekteres ved fremtidige fordelinger av frigjort tredjelandskvote.

Fiskebåt er tilfreds med at Stortinget vedtok at utløpte strukturkvoter skal falle tilbake til de respektive fartøygruppene. Det gjenstår imidlertid fortsatt flere uavklarte spørsmål om fordelingen av utløpte strukturkvoter, og Fiskebåt forventer at den varslede høringen som skal avklare gjenstående spørsmål snart kommer.

Den siste kvotemeldingen omtaler ikke forholdet til det som ble vedtatt av Stortinget i tilknytning til den første kvotemeldingen. Dette gjelder blant annet forslaget om en kvoteutvekslingsordning. I tillegg ble det gjort flere vedtak i tilknytning til den siste kvotemeldingen om blant annet revisjon av leiefartøyordningen som fortsatt ikke er avklart. Fiskebåt mener det er behov for en avklaring av hva som anses som vedtatt politikk fra behandlingen av de to kvotemeldingene, og en plan for videre oppfølging av gjenstående elementer.

2. Behov for tiltak i en utfordrende ressursituasjon

Den havgående fiskeflåten sysselsetter omtrent halvparten av heltidsfiskerne i Norge, sikrer helårsaktivitet i fiskeindustrien, og er av stor betydning for matvareberedskapen, både nasjonalt og for våre allierte. Fiskeflåtens tilstedeværelse i våre havområder er også avgjørende for å ivareta Norges råderett og suverenitet i nordområdene.

Hvitfisknæringen står overfor den mest utfordrende kvotesituasjonen siden tidlig på 90-tallet, og utfordringene for den havgående fiskeflåten ble forsterket gjennom omfordelingen av kvoter i forbindelse med behandlingen av den siste kvotemeldingen. Også pelagisk sektor står overfor store kvotereduksjoner, ikke minst når det gjelder pelagiske trålere. Så langt har inntjeningen for de fleste fartøygrupper holdt seg oppe gjennom førstehåndspriser, men det er betydelig usikkerhet og bekymring for utviklingen fremover, ikke minst som følge av en forventet kronestyrking. Fiskebåt har i denne situasjonen bedt om ulike tiltak som kan

redusere kostnadene i flåten, slik at de står bedre rustet for å møte nedgangen. Fiskebåt vil sterkt anmode Nærings- og fiskeridepartementet om å følge opp forslagene.

3. Bedre markedsadgang viktigst for økt bearbeiding

Fiskebåt viser til at det er en politisk målsetning å øke bearbeidingen av norske fiskeressurser. Forutsetningen for en slik målsetning må være økt reell verdiskaping og at en begrenset faktor som arbeidskraft utnyttes effektivt. Fiskebåt mener det er viktig at en tilstrekkelig andel av råstoffet gjøres tilgjengelig for konkurranse i det åpne markedet, og viser til at fiskeflåten og salgslagene har lagt til rette for dette, blant annet gjennom innføringen av auksjonsplikt for fryst råstoff. Fiskebåt avviser at førstehåndsomsetningen av norsk fisk hindrer økt norsk bearbeiding. De viktigste barrierene for økt bearbeiding av fisk er knyttet til et høyt norsk kostnadsnivå, manglende markedsadgang og tollbarrierer for bearbeidede produkter, og overkapasitet og lav lønnsomhet i fiskeindustrien.

Fiskebåt er positive til at det tas grep for å øke konkurransekraften til norsk fiskeindustri, men vil advare mot å velge løsninger som innebærer at inntjening flyttes fra flåteleddet til deler av norsk industri eller som griper inn i salgslagenes rett til å organisere førstehåndsomsetningen.

Fiskebåt mener at Norge er best tjent med en allsidig og konkurransedyktig sjømatindustri som både baserer seg på foredling og råvareeksport, og som raskt kan tilpasses markedets behov og handelsbetingelser for norsk sjømat. Fiskebåt vil advare mot politisk styring av råstoffanvendelsen, og vil spesielt vise til departementets beslutning om å avsette 20% av snørabbekvoten til et særskilt kvotetillegg som må landes levende. Beslutningen har en rekke negative konsekvenser, og har bidratt til å skape en uheldig ubalanse mellom tilbudet og etterspørselen i markedet for levende krabbe som reduserer verdiskapningen. Fiskebåt vil også advare mot endringer i pliktssystemet som reduserer verdiskapningen i flåteleddet.

4. Internasjonale kvoteforhandlinger

Norge forhandler årlig om milliardverdier i kvoteforhandlingene med andre land. Det er viktig at Norge i disse forhandlingene står fast på prinsippet om sonetilhørighet for fordeling av fiskebestander. Norge må opptre langsiktig, selv om dette på kort sikt kan utfordre prinsippene forvaltningen hviler på. Norge skal ikke søke konflikt i internasjonale fiskeriforhandlinger, men må være villig til å ta konflikt for å ivareta norske langsiktige interesser. Fiskebåt vil anmode norske fiskerimyndigheter om å åpne for et sommerloddefiske ved Jan Mayen med sikte på å styrke norske forhandlingsposisjoner. Fiskebåt er tilfreds med samarbeidet mellom næringen og norske myndigheter i internasjonale fiskeriforhandlinger, og vil spesielt gi regjeringen ros for at det lyktes å lande en kvoteavtale med Russland for 2026. Det er også svært positivt at det lyktes å komme videre i de fastlåste makrellforhandlingene, takket være innsatsen til norske fiskerimyndigheter.

Fiskebåt vil understreke viktigheten av å sikre gjensidig soneadgang for bestander som er forvaltet i fellesskap, ikke minst for å kunne drive et mest mulig bærekraftig og energieffektivt fiske. Sett i lys av prisutviklingen for ulike fiskeslag mener Fiskebåt det er nødvendig med en gjennomgang av kvotebyttene i de enkelte avtalene for å sikre at de er tilstrekkelig balansert.

5. Klimapolitikken for fiskeflåten

Villfisk har det laveste klimaavtrykket av all animalsk mat. Norge deler 90 prosent av sine villfiskbestander med andre land. Det er derfor viktig å sikre mest mulig like konkurransevilkår i utøvelsen av fisket. Norge har innført særnorske CO₂-avgifter for fiskeflåten og etomsetningskrav for biodrivstoff, som ikke er bærekraftig for fiskeflåten.

Fiskebåt mener at klimapolitikken må samordnes med de landene vi deler fiskeriressursene med, og vil oppfordre regjeringen til å ta et initiativ overfor EU på dette området. Fiskebåt mener at fiskeflåten bør fritas for CO₂-avgift inntil det foreligger en samordnet klimapolitikk med våre nærmeste naboer og handelspartnere i EU, og det finnes reelle alternative lav- eller nullutslippsenergibærere tilgjengelige for fiskeflåten. Fiskebåt mener det vil være langt mer målrettet å stimulere til økt bruk av biodrivstoff for å få ned klimagassutslippene i fiskeflåten. Beregninger som Fiskebåt har utført viser at et fritak for CO₂-avgift vil kunne redusere klimagassutslippet fra fiskeflåten med 5 til 6 prosent, uten at dette medfører stort provenytap for Staten. Et avgiftsfritak vil samtidig gi den norske fiskeflåten likere rammevilkår med landene rundt oss, stimulere til at fangstene landes i Norge, og bidra til å opprettholde bunkersinfrastrukturen langs kysten, som er viktig for å trygge norsk beredskap.

Fiskebåt er positiv til at avgiftsfritaket for fiskefartøyer i utenriksfart videreføres på lik linje med annen skipsfart, og ser frem til regjeringens varslede gjennomgang av klimavirkemidlene for fiskeflåten.»